

Finansdepartementet

Remissyttrande Indelningskommitténs förslag SOU 2016:48
(Finansdepartementet diarienummer Fi2016/02568/K)

Centerpartiet i Norrbotten är i grunden positiva till en regionbildning där fokus inte ligger på storlek eller de geografiska gränsdragningsfrågorna. Fokus måste, enligt vår mening, ligga på vilka utmaningar som skall lösas och på vilken organisation som behövs för att lösa dem. Centerpartiet i Norrbotten anser att de problem som skall lösas främst är ekonomiska och demokratiska. En ny regionindelning måste enligt vår mening medföra en starkare ekonomi än dagens samt säkerställa det demokratiska inflytande även från mindre befolkningstäta områden.

En ny regionindelning med beskattningsrätt som leds av en folkvald församling tar ansvar för sjukvård, närings- och arbetsmarknads- politik, infrastruktur, högre utbildning och forskning, kulturpolitik och kulturmiljövård. Vi ser positivt på att Länsstyrelsens uppgifter renodlas till viss myndighetsutövning och regional samordning av statens myndigheter.

Regionutredningen är en möjlighet att ta steg framåt i samhälls- utvecklingen i syfte att möta morgondagens behov. Centerpartiet i Norrbotten ser inte i dagsläget att regionbildningsprocessen som Indelningskommittén föreslagit, skulle leda till den positiva förändring som utlovats.

Vi har uppmärksammat att Indelningskommittén inte på något sätt tagit hänsyn till att regionen kommer att ha två landgränser, en mot

Centerpartiet Norrbotten

Besöksadress:

Köpmangatan 6
972 38 Luleå

Orgnr: 897000-3433

Tel: 073-773 80 50

Mail: norrbotten@centerpartiet.se
www.centerpartiet.se/norrbotten

en EU medlem och en mot en icke EU medlem. Hur detta påverka i förhållande till regioner har inte analyserat

Avgörande för oss är innehållet i vad regionen får besluta om så att makt, resurser och befogenheter flyttas från staten till de folkvalda i regionen. Enligt oss är en regionreform en decentraliseringsreform, där makt ska flyttas från staten till regionen och till dess folkvalda församling.

Det är enligt vår uppfattning bättre att folkvalda med direkt ansvar ifrån medborgarna, svarar för tillväxt, jobb och en långsiktigt hållbar likvärdig välfärd med hög kvalitet i hela regionen, än att tjänstemän på Länsstyrelser eller departement gör det. Vi ser att det finns mycket i övrigt att önska efter de senaste decennierna inom i princip alla områden och särskilt inom landsbygdsutveckling.

Regionbildningsprocessens aktörer bär ett ansvar att förankra det nya i ett brett folkligt stöd. Här har regeringen ett särskilt ansvar för att se till att det sker. Utredningen och regeringen har ännu inte visat hur man tänker hantera dessa utmaningar.

Regionreformen bör vägledas av ett tydligt och närodlat medborgarperspektiv, d v s vilken service/nytta medborgarna kan få snarare än besluta om administrativa gränser. De nya regionernas gränser ska inte ritas från statligt håll utan underifrån och i dialog med de berörda. Vidare är en öppen och demokratisk beslutad struktur viktig. Vi vill säkerställa att den nya folkvalda fullmäktigeförsamlingen blir tillräckligt stor så att den har representanter från hela den geografiska ytan och att det nya demokratiska systemet är transparent. En översyn av valkretsindelningar måste därför ske så att även mindre inlandskommuner får inflytande. Här kan en modell vara att landskapen utgör valkretsar till regionfullmäktige.

Vi i Centerpartiet anser att reformen ska leda till att lokalt och inomregionalt beslutsfattande stärks, genom nya besluts- och samarbetsformer. Vi ser också decentralisering av skattebaser och statliga anslag, lokaliseringen av och tillgången till både statlig och regional verksamhet och service som en viktig fråga. Staten måste

Centerpartiet Norrbotten

Besöksadress:

Köpmangatan 6

972 38 Luleå

Orgnr: 897000-3433

Tel: 073-773 80 50

Mail: norrbotten@centerpartiet.se

www.centerpartiet.se/norrbotten

utlokalisera jobb utanför Stockholm men också utanför de större städerna, för att stärka utvecklingskraften i hela landet. Genom utlokaliseringar minskar behovet av bostadsbyggande och infrastruktursatsningar i de största städerna. Målsättningen att alla städer skall bli större måste brytas!

Det är angeläget att regionens olika funktioner och ansvarsområden kan spridas över hela regionen, oavsett var region centrat kommer att placeras.

För att skapa en långsiktigt hållbar ekonomisk grund för regionen, är decentralisering av beskattningsrätten och införandet av regionala skattebaser det enda ansvarsfulla. Regional/kommunal fastighetsskatt för vattenkraften genomförs i samband med införandet av nya regioner (jmf med när fastighetsskatten på småhus blev kommunal). Ett skattesystem med regional skattebas på råvaruuttag som t ex. skog och malm måste utredas vidare för implementering i ett nästa steg i syfte att tillföra regionen ökade ekonomiska resurser.

En fråga som bör få sitt svar inom ramen för arbetsgruppernas arbete är hur fördelning av regionala skattemedel kan ske, för att säkerställa en geografisk rättvisa över regionen och mellan kommunerna och regionen. Vi vill också att det kommunala inflytandet säkerställs, att regionen får full beslutanderätt över de statliga infrastruktur- och tillväxtmedlen, att regionen får större beslutanderätt över landsbygdsprogrammet och andra EU-program och fonder och slutligen vill vi att regionen även får ta över en del av arbetsmarknadsfrågorna.

Statens verksamheter och deras indelning ska följa den regionala indelningen. I övrigt har kartgränser liten betydelse för den enskilde medborgaren. Det centrala är att regionerna ska utformas så att de långsiktigt och hållbart kan leverera den service, välfärd och funktioner medborgarna efterfrågar. Regionerna måste ha tillräcklig kapacitet för att tillhandahålla t ex specialiserad vård, kraft att driva frågor nationellt och internationellt, samt ekonomiska resurser för strategiska investeringar.

Centerpartiet Norrbotten

Besöksadress:

Köpmangatan 6

972 38 Luleå

Orgnr: 897000-3433

Tel: 073-773 80 50

Mail: norrbotten@centerpartiet.se

www.centerpartiet.se/norrbotten

Då infrastruktur och kommunikationer är kraftigt eftersatta i de fyra nordligaste länen, krävs att staten ansvarar för att dessa byggs upp så att de bättre svarar mot framtida behov i en gemensam region.

I hälso- och sjukvårdsarbetet och uppbyggnad av strukturen i regionen skall medborgarna sättas i centrum. Vi vill vara säkra på att regionen kan fortsätta ha en nära sjukvård, gärna med en mångfald av utförare. Vi vill också tydliggöra att Regionreformen inte ska leda till påtvingande kommunsammanslagningar.

Regionalt självstyre ökar den regionala utvecklingskraften. Det är viktigt att den nya regionen kan bära sitt ansvar och långsiktigt finansiera det. Där är införandet av de regionala skattebaserna samt skatteväxlingen från staten till de folkvalda i regionen en ytterst viktig del.

Nu när arbetsgrupperna börjat sitt arbete hoppas vi få svar på fler frågor. Vi anser att punkterna nedan bör följa det kommande beslutet om en eventuell regional sammanslagning och att regionens geografiska struktur bör ligga till grund för ytterligare omorganisationer.

- Det är nödvändigt med en koordinering av statliga myndigheter i samband med en ny läns- och landstings-indelning. Inte minst för att öka det regionala inflytandet över de statliga sektorsmyndigheterna, men också för att säkerställa statlig närvaro i hela landet.
- En ny läns- och landstingsindelning kommer att ställa krav på en utveckling av arbetsmetoder för de demokratiska organisationerna. En strävan bör vara att i ökad utsträckning kunna använda distansöverbyggande teknik i det politiska arbetet även om fysiska möten är viktiga.
- En ny Läns- och Landstingsindelning bör även påverka avgränsningen för programområdena, avseende strukturfondsmedlen.

Centerpartiet Norrbotten

Besöksadress:

Köpmangatan 6

972 38 Luleå

Orgnr: 897000-3433

Tel: 073-773 80 50

Mail: norrbotten@centerpartiet.se

www.centerpartiet.se/norrbotten

- Det är också viktigt att den nya Länsstyrelsen bedriver sin verksamhet på ett flertal orter i det nya länet.
- Det behöver tydliggöras hur mellankommunal samverkan ska ske efter en ny regionbildning, då ett flertal samverkansområden för mellankommunal samverkan inte kommer att inrymmas i en ny regionbildning.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis vill Centerpartiet Norrbotten framföra följande:

- En samlad bedömning av förslaget och genomförandeplanen gör att Centerpartiet Norrbotten inte kan tillstyrka förslaget om bildande av Region Norrland utan att frågan först prövas av länets invånare i ett allmänt val.
- Regional fastighetsskatt på vattenkraft och övriga energiproducerande fastigheter införs vid genomförandet.
- Regeringen tillsätter en utredning som ser över hur regionala skattebaser på t ex. skog och malm kan tillföras regionen senast 2023.
- En utredning tillsätts för att analysera om en region med landgräns till andra nationer behöver ett särskilt stöd från staten i förhållande till andra regioner utan denna förutsättning.
- En översyn av valkretsar genomförs i syfte att säkerställa det demokratiska inflytande från mindre tätbefolkade områden.
- Regionens olika centra och funktioner sprids över hela regionen och utanför städerna vid kusten.
- Regionens nära sjukvård utvecklas och har hög kvalitet, gärna med en mångfald av utförare.

Majvor Sjölund

Centerpartiet Norrbotten

Besöksadress:

Köpmangatan 6

972 38 Luleå

Orgnr: 897000-3433

Tel: 073-773 80 50

Mail: norrbottn@centerpartiet.se

www.centerpartiet.se/norrbottn

Distriktsordförande

Kopia
Centerpartiet Riksorganisation
Centerpartiet Västerbotten
Centerpartiet Västernorrland
Centerpartiet Jämtland